

پردیس دانشکده های فنی

به نام خدا
دانشکده ی مهندسی برق و کامپیوتر
تمرین سری پنجم یادگیری ماشین

دانشگاه تهران

سلام بر دانشجویان عزیز، چند نکته مهم:

1. حجم گزارش به هیچ عنوان معیار نمره دهی نیست، در حد نیاز توضیح دهید.
2. نکته ی مهم در گزارش نویسی روشن بودن پاسخ ها می باشد، اگر فرضی برای حل سوال استفاده می کنید حتما آن را ذکر کنید، اگر جواب نهایی عددی است به صورت واضح آن را بیان کنید.
3. کدهای ارسال شده بدون گزارش فاقد نمره می باشند.
4. برای سوالات شبیه سازی، فقط از دیتاست داده شده استفاده کنید.
5. فایل نهایی خود را در یک فایل زیپ شامل، pdf گزارش و فایل کدها آپلود کنید. نام فایل زیپ ارسالی الگوی `ML_HW#_StudentNumber` داشته باشد.
6. از بین سوالات **شبیه سازی** حتما به هر دو مورد پاسخ داده شود.
7. نمره تمرین ۱۰۰ نمره می باشد.
8. هرگونه شباهت در گزارش و کد مربوط به شبیه سازی، به منزله تقلب می باشد و کل تمرین برای طرفین **صفر** خواهد شد.
9. در صورت داشتن سوال، از طریق ایمیل `alireza.javid84@ut.ac.ir` سوال خود را مطرح کنید.

سوال ۱ : (۱۵ نمره)

دو متغیر تصادفی نرمال در نظر بگیرید که میانگین دلخواه اما واریانس یکسان دارند.

$$p(y|\tilde{\theta}_i) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}\tilde{s}} \exp[-(y - \tilde{\mu}_i)^2 / (2\tilde{s}^2)]$$

که در آن $\tilde{\theta}_i = \begin{pmatrix} \tilde{\mu}_i \\ \tilde{s} \end{pmatrix}$ به ازای $i=1,2$ نشان دهنده سیل ها پس از تبدیل (projection) $\tilde{D}$. اثبات کنید که FLD (Fisher linear discriminant) می‌تواند از منفی نسبت لگاریتمی احتمال (negative log-likelihood ratio) نتیجه شود.

راهنمایی: log-likelihood ratio به صورت $r = \frac{P(\tilde{D}|\tilde{\theta}_1)}{P(\tilde{D}|\tilde{\theta}_2)}$

سوال ۲: (۱۵ نمره)

$P_x(\mathbf{x}|w_i)$ یک توزیع دلخواه با میانگین μ_i و واریانس Σ_i می باشد. (که این توزیع می تواند نرمال نباشد)

تبدیل $y = \mathbf{w}^T \mathbf{x}$ در نظر بگیرید و توزیع یک بعدی نیز به صورت $P(y|w_i)$ فرض کنید.

نشان دهید که عبارت

$$J_1(w) = \frac{(\mu_1 - \mu_2)^2}{\sigma_1^2 + \sigma_2^2}$$

با انتخاب زیر ماکسیمم می شود.

$$\mathbf{w} = (\Sigma_1 + \Sigma_2)^{-1}(\mu_1 - \mu_2)$$

سوال ۳: (۱۰ نمره)

الف) مشکلات محاسباتی و عددی که استفاده از PCA و LDA را در داده‌هایی با ابعاد بالا وجود دارد را به همراه راه حل آنها ذکر کنید

ب) به نظر شما در صورتی که به جای ماتریس کوواریانس از متریک‌های دیگری (مثلاً اطلاعات متقابل بین داده‌ها و لیبل) برای تبدیل استفاده شود چه بهبود‌هایی می‌تواند حاصل شود و چه معایبی در پی دارد؟

سوال ۴ : (۱۵ نمره)

در این سوال به Probabilistic principal component analysis (PPCA) می پردازیم.

الف) اگر برای PCA احتمالی (PPCA) فضای توزیع latent نرمال با میانگین صفر و واریانس σ^2 را در نظر بگیریم و توزیع شرطی برای متغیر مشاهده شده $x \in \mathbb{R}^d$ برابر باشد با :

$$p(x|z) = N(x|Wz + \mu, \sigma^2 I)$$

بررسی کنید که کواریانس توزیع $p(x) = N(x|\mu, C)$ برابر $C = WW^T + \sigma^2 I$ و نتیجه را تفسیر کنید .

ب) عبارتی برای $p(z|x)$ استخراج کنید.

سوال ۵: (۱۰ نمره)

با توجه به نقاط داده شده در جدول زیر، فرض کنید که $K = 2$ می باشد، و در ابتدا نقاط به خوشه ها به شرح زیر اختصاص می یابد.

$$C_1 = \{x_1, x_2, x_4\}$$

$$C_2 = \{x_3, x_5\}$$

الگوریتم k-means تا جایی که خوشه ها تغییر نکنند با فرض های زیر اعمال کنید:

الف) فاصله معمول اقلیدسی یا L2-norm به عنوان فاصله بین نقاط

ب) فاصله منهدن یا L1 به عنوان فاصله بین نقاط

	X_1	X_2
X_1^T	0	2
X_2^T	0	0
X_3^T	1.5	0
X_4^T	5	0
X_5^T	5	2

سوال ۶: (شبیه سازی، ۱۵ نمره)

کاهش ابعاد با استفاده از PCA تکنیک متداولی برای فشرده کردن تصاویر است. تعداد کامپوننت های مورد استفاده بر نرخ فشردگی (compression rate) و کیفیت تصویر تاثیرگذار است. در این سوال شما از دیتاست FER2013 که ضمیمه شده است استفاده میکنید.

الف) مقادیر ویژه از PCA را به ترتیب کاهشی رسم نمایید و بیان نمایید که چگونه میتوان تعداد کامپوننت مناسب را در فرآیند فشرده سازی تشخیص داد؟

ب) 5 مقدار ویژه اول و نهایی (eigenfaces) را برای یک کلاس دلخواه نشان دهید و تحلیل کنید که این تصاویر بیانگر چه می باشند؟

ج) حال طبقه بند K-NN را با $k = 1, 2$ را یک بار بر داده های کاهش بعد یافته و یک بار بر داده های خالص اعمال کنید و CCR و ماتریس کانفیوژن را گزارش نمایید و مقایسه نمایید.

د) اکنون مقدار کامپوننت تابع PCA را متغیر گرفته و (CCR مربوط به طبقه بند نزدیکترین همسایه) را بر حسب تعداد کامپوننت PCA رسم نمایید و تحلیل کنید.

سوال ۷: (شبیه سازی، ۲۰ نمره)

از الگوریتم KMeans میتوان برای فشرده سازی تصاویر استفاده کرد. به این صورت که k رنگ از رنگ های تصویر انتخاب می شود و هر یک از رنگ های تصویر به نزدیک ترین رنگ از k رنگ تغییر پیدا می کند. در حالت معمولی برای ذخیره سازی تصویر به $8 \times 3 \times \text{rows} \times \text{columns}$ بیت نیاز است (هر پیکسل ۳ کانال رنگی دارد که هر رنگ با ۸ بیت نمایش داده می شود). در حالی که با استفاده از KMeans می توان تصویر را با اندازه $8 \times 3 \times k + \log_2 k \times \text{rows} \times \text{columns}$ بیت فشرده کرد. استفاده از الگوریتم KMeans تصویر همراه تمرین را فشرده کنید و تصویر حاصل را در گزارش خود بیاورید. برای انتخاب k مناسب از Elbow Method استفاده می کنیم. در این روش خطای MSE میان تصویر فشرده شده و تصویر اصلی را برای k های مختلف رسم می کنیم. نقطه شکستگی نمودار را به عنوان k مناسب انتخاب می کنیم.